

**Referat Avlskomitémøte nr. 1 2020
i Det Norske Travelskap
tirsdag 21. juli kl. 19-21**

Møte via Teams

Til stede: Elin Bergseth (leder) Nils Otto Bergslien, Vidar Arnesen, Målfrid Vatne, Arnt Foss, Ingar Hagen

Referent: Siri Furre

Sak 1/20 Informasjon: Avlsstall

Saken var oppe som 9-7/20 i DNTs styre og styret vedtok å opprette prosjektet Avlsstall. Målsettingen er å utvikle markedet og lønnsomheten for konseptet Avlsstall, slik at driften av slike staller fremstår som en attraktiv aktivitet i norsk landbruk med ordninger som annen strukturert aktivitet. Tanken er at Avlsstall skal være en ressurs og idebank samt markeds plass for oppstalling av unge hester. Det er planlagt en nettside med informasjon om hvordan man kan søke ulike typer tilskudd, og hvor tilbydere kan annonsere for sine tilbud. Arbeidet er godt i gang og planen er at Avlsstall skal presenteres for Landsrådet så raskt som mulig. Prosjektet Avlsstall dekker mange av momentene i DNTs formål, §1.2 i Lov for Det Norske Travelskap.

AK påpekte viktigheten av at det settes av midler og administrative ressurser for drift og vedlikehold av nettside, samt at administrasjonen må kunne yte bistand til aktører eller brukere av Avlsstall.

Vedtak: AK tar informasjonen til etterretning, men henstiller DNTs styre om å være bevisst på at det må sikres midler og ressurser i administrasjonen til å drifte nettsiden og følge opp prosjektet på andre områder.

Sak 2/20 Følgeseddel ved sædforsending

Målfrid informerte om bakgrunn og viktigheten av følgesedler med nok og riktig informasjon. Spesielt er det viktig med informasjon om størrelsen på dosen som sendes, samt at sprøytene med sperma er godt merket med hingstens navn. Det hender at følgesedler ikke er med i sendinger av sperma, og det forekommer også at sprøytene ikke er tilstrekkelig merket. Dagens system fungerer ikke. Det gir ikke tilstrekkelig tilbakemelding til hingsteholder og DNT, for eksempel for å kunne å kunne lage statistikk. Med en digital løsning vil man kunne få mye mer oppdatert informasjon, når dosen er tappet, hvordan den er sendt, og når dosen er brukt. Slik info vil være viktig for utarbeidelse av statistikker som drektighetsprosent per brunst og generell kunnskap om rutiner og kvalitet på arbeidet som utføres på både sendings- og mottaksstasjoner.

Vedtak: AK anmoder DNT-styret om å be administrasjonen om å ferdigstille oppdatering av papirversjon av følgeseddel innen 1. januar 2021 slik at denne fungerer etter hensikten. I tillegg er det ønskelig at digitalisering av følgeseddel prioriteres slik at denne kan erstatte/komplettere følgeseddel på papir, senest innen avlssesongen 2022.

AK ber i tillegg DNT-styret om å følge opp saksfremlegg inneholdende «REGLER FOR HINGSTEHOLD MED NATURLIG BEDEKNING ELLER KUNSTIG SÆDOVERFØRING (KS/AI) HOS TRAVHESTER» ref. sak 13/19, 12.06.2019. Første del av vedtaket i 2/20 dekkes av §8 i nevnte saksfremlegg.

Sak 3/20 Røntgen knær bak – Klasseløpsauksjon

Røntgen av bakknær er ikke et krav i forbindelse med Klasseløpsauksjonen per i dag og i tillegg er røntgenveiledningen til veterinærer mangelfull. Det er et ønske fra administrasjonen om å utarbeide en oppdatert veiledning til veterinærer. For å sikre at denne er av så god kvalitet som mulig er det ønskelig å kjøpe ekstern kompetanse for å utarbeide en slik veiledning. Når det gjelder spørsmålet om røntgen av bakknær skal være et krav i forbindelse med Klasseløpsauksjonen bør konsekvenser av et slikt krav utredes (kostnader for selger, sikkerhet for kjøper etc.). Administrasjonen ser det som hensiktsmessig at røntgenbilder ligger tilgjengelig på nett for alle hester som er meldt til Klasseløpsauksjonen, teknisk løsning, kostnader og administrasjon av dette må utredes.

AK mener at røntgen av bakknær bør være et krav for hester som meldes til Klasseløpsauksjonen, dette vil gi økt sikkerhet for både kjøper og selger. AK støtter utarbeidelse av en oppdatert veiledning til veterinærer. Denne kan med fordel ta utgangspunkt i eksisterende veiledere, eksempelvis veileder som benyttes i Danmark.

Det kom innspill om at merking av røntgenprotokoll og helseattest er mangelfull, da hestens identitet og veterinærs underskrift kun kreves på en side av dokumentene. Disse må oppdateres slik at hestens navn og nummer, samt veterinærs signatur står på alle sider.

AK ser det som fordelaktig om fakta om ulike lidelser i bein (som løse biter), både når det gjelder veterinærfaglig, samt avlsfaglig gjøres lett tilgjengelig på DNTs nettsider.

Vedtak: AK anbefaler at røntgen av bakknær innføres som et krav innen 2021, og anmoder DNT-styret om at administrasjonen gjennomgår skjema for helseattest, røntgen og veiledninger slik at disse dokumentene er klare og sikre når det gjelder hestens identitet i god tid før innmeldingen åpner for Klasseløpsauksjonen 2021. Helseattesten bør kunne endres før auksjonen 2020, da den ikke ligger ute ennå.

Sak 4/20 Instruks kåringsnemnd, kaldblods.

Sekretær informerer kort om arbeidet som har vært gjort med utarbeidning av veiledning som skal sikre at føringene som ligger i avlsplanen (se kursiv under) når det gjelder muligheter for unntak med tanke på hingsters avstamning følges opp ved kåringene. Det er også viktig at de bestemmelser som står i avlsplanen for øvrig følges opp av kåringsnemnd. Særlig viktig er det at det overgripende målet i ramma i kapittel 2, brukes nå når det har blitt åpnet for lettere krav i 3.2.7. I forbindelse med revisjon av avlsplan for kaldblodstraver er instruks for kåringsnemnd listet som et vedlegg til denne.

3.2.3 Hingster med utradisjonell avstamning og lav innavlsgrad eller stamme som gir lavt slektskap med populasjonen før øvrig skal vurderes svært positivt for alle egenskaper uansett alder, BLUP-tall, prestasjoner og størrelse. Dog ikke med unntak av punktene 3.2.10, 3.2.11 og 3.2.12. Det skal tydelig komme fram i dommerprotokollen hvis utradisjonell avstamning er vektlagt ved kåringen. Avlsorganisasjonene, ST/DNT, skal i forkant av hingstekåringene legge frem for kåringsnemnden underlag over hingster som er anmeldt til kåring, og som vil være aktuelle for å vurderes i forhold til pkt. 3.2.3.

Vedtak: AK anbefaler at DNT-styret sørger for det oppnevnes en person i administrasjonen som bidrar inn i arbeidet med utarbeidelse av veiledning til kåringsnemnd sammen med avlssjefen i ST, ref. møte i Svensk-Norsk Kaldblodskomite november 2019. Veilederen må behandles i AK og Svensk – Norsk Kaldblodskomite før kåringen 8 til 10. oktober 2020.

Sak 5/20 Rasebeskrivelse kaldblods.

Rasebeskrivelsen i avlsplan for kaldblodstraver er for rund og lite konkret/målbar slik den i dag foreligger. Rasebeskrivelsen må være mer konkret og tydelig og den må ha en funksjon. Det bør settes ned en komité som ser på formuleringer og innhold i rasebeskrivelsen. Denne komiteen bør bestå av tre personer hvorav en er autorisert dommer, en er travtrener med kunnskap om eksteriør og funksjon, samt en sekretær.

Vedtak: AK ser behovet for at rasebeskrivelsen gjøres mer konkret og tydelig, og anbefaler DNT-styret be Svensk-Norsk Kaldblodskomite om å se gjennom rasebeskrivelsen og sette ned en gruppe fortrinnsvis med sammensetning som foreslått over.

Sak 6/20 Regelverk for avkomsvurdering, avlshingster.

Det må foreligge klare kriterier for avkomsvurdering av avlshingster, disse kriteriene må være målbare og offentlig tilgjengelig for alle interesserte. I løpet av diskusjonen av saken kom det også frem problemstillinger rundt import av varmbloodstraverhingster, det er i dag en diskrepans mellom forventet avlsverdi basert på individets resultater for eldre importerte varmbloodshingster og deres avkoms prestasjoner. Det bør være avkommene og ikke individet som teller når varmbloodshingster med startende avkom kommer til Norge og skal avlsgodkjennes. I tillegg kom det frem at det mangler bestemmelser for individpremiering av kaldblods avlshingster som fremstilles for individbedømming som eldre.

Vedtak: AK ber DNTs styre om å sørge for at følgende områder følges opp:

- a) Regelverk for avkomsvurdering av kald- og varmbloodstraver. Bestemmelser om avkomsvurdering av både kald- og varmbloodshester i de respektive rasenes avlsplan må fastsettes/oppdateres og publiseres.
- b) Revidering av avlsplan for varmbloodstraver grunnet problemstillingen med varmbloodstraverhingster som importeres som eldre og hvor avkomsprestasjoner bør legges til grunn.
- c) Premiering på utstilling – det foreligger ingen bestemmelser for premiering av kaldblodstraverhingster på offisielle utstillinger i Norge. Dette må utarbeides.

Sak 7/20 Avgifter/krav egen hingst-egen hoppe.

Norsk Hestesenter (NHS) er ansvarlig for krav og gebyr, DNT har ingen krav utover dette. Det er for eiere av traverhingster uavhengig av type, knyttet store kostnader til å vise disse for avlsgodkjenning, og kostnaden er betydelig høyere for traverhingster enn for andre raser. Det ble ytret bekymring for om kostnader for spesielt kaldblodstraver kan føre til færre viste hingster for denne rasen, for å sikre bevaring av størst mulig genetisk variasjon i rasen er det ønskelig at flest mulig hingster fremstilles. Varmbloods har de klart høyeste satsene og det er ukjent for AK hva som ligger til grunn for satsene.

Vedtak: Se vedtak under sak 8/20.

Sak 8/20 Tjenester fra Starum ang. avlsarbeidet.

DNT bør vurdere hvilke tjenester NHS skal tilby utstillere og hingsteholdere, og om det er aktuelt å kjøpe tjenester av andre aktører eller utføre noe av dette arbeidet selv.

Det ble i løpet av sak 7 og 8 ytret bekymring fra AK for tilbudet fra NHS i forbindelse med endringer i ansattsituasjonen og påfølgende omorganiseringer. Det må avklares hvordan tjenestene med fremskaffing og sammenstilling av informasjon for traveringster, samt øvrige tjenester i forbindelse med avlsgodkjenningene for travere skal løses fremover. Disse tjenestene utføres kostnadsfritt for DNT per i dag som en del av generelle avlstjenester som NHS yter til norske avlsorganisasjoner som ønsker dette.

Vedtak: AK anmoder DNT-styret om at det snarest gjøres en gjennomgang av avtaler med NHS knyttet til avlsgodkjenning av hingster, spesielt med tanke på innmeldingsavgifter og andre kostnader for hingstens eiere, men også med tanke på omorganiseringer. I forbindelse med denne gjennomgangen ønsker AK at DNT-styret vurderer om andre tilbydere av avlstjenester enn NHS, spesielt knyttet til administrasjon av godkjenning av hingster, kan være aktuelle.

Sak 9/20 Storløp, invitasjon av oppdrettere av norskfødte hester

AK har tidligere snakket om at DNT bør utarbeide en liste over internasjonale løp der det vil være naturlig å invitere oppdretter av norskfødte hester som starter. AK kom frem til at det er naturlig at oppdrettere inviteres til alle større norske løp. Oppdretterne er grunnfjellet for norsk travsport og bør hedres ved de anledninger som er naturlige, eksempelvis på storløpsdager.

Forslag til vedtak: AK anmoder DNT styret om å sørge for at det etableres en rutine for invitasjon av oppdrettere til de løpene hvor DNT yter storløpsbidrag, samt eventuelle innskuddsløp som ikke mottar storløpsbidrag. Denne rutinen må spesifisere hvilke løp banene har ansvar for å invitere oppdrettere til og hvilke DNT sentralt skal invitere.

Følgende løp må følges av en rutinemessig invitasjon av oppdrettere:

- a) Løp som får storløpstilskudd
- b) NM-løp
- a) Innskuddsløp